

Osuvasti oikeuselämästä // numero 3-2020 // kahdeskymmenesviides vuosikerta

ADVOKAATTI

Asianajajat esiin!

Asianajajaliiton puheenjohtaja Hanna Räihä-Mäntyharju

Ajantasaisin ajantasainen lainsäädäntö

Säädösmuutokset päivitetään säädöstekstiin heti,
ja koosteen muutoksista saat päivittäin sähköpostiisi.

suomenlaki.almatalent.fi

Kun sinulla on sopiva hetki

Asianajaja-akatemia verkkokoulutusympäristö avautuu syksyllä – alla maistiaisja tarjonnasta.

Tietoturva-asiat haltuun

Päivitä tietoturvaosaamisesi ajan tasalle helposti verkossa. Asianajajille räätälöidyssä koulutuskokonaisuudessa käydään läpi asianajaja velvoittavat tietoturvaohjeet käytännöllisesti asianajajan salassapitovelvollisuus ja asianajotoiminnan järjestäminen huomioiden. Koulutuksessa käydään läpi myös asiakirjojen säilyttämistä koskevat ohjeet.

Kouluttajina Asianajajaliiton tietoturva-ohjetta ja -opasta uudistaneet asianajajat **Niko Jakobsson** ja **Sami Järvinen**.

Koulutus on maksuton*

Ylivoimainen este?

Koulutus antaa välineitä sopimus-oikeuden poikkeusoloihin sekä näkökulmia force majeure ja hardship -ehtojen muotoiluun ja kriittisempään tarkasteluun. Saat eväitä asiakastyöskentelyyn uusia sopimuksia laadittaessa ja vanhoja päivitettäessä. Koulutus antaa valmiudet nopeaan ja tehokkaaseen reagointiin eri tilanteissa.

Kouluttajina riidanratkaisuun erikoistuneet asianajajat **Terhi Holkeri** ja **Nelli Ritala**.

Hinta 210,00 €*

Some ajaa asiaasi

Kaipaatko arvokkaita vinkkejä sosiaalisessa mediassa toimimiseen, somebrändisi rakentamiseen tai kriisiviestintään yllättävissä tilanteissa? Tutustu asianajoalan tärkeimpiin somekanaviin, somekeskustelun perustyökaluihin ja nappaa asiantuntijan opit somemarkkinointiin.

Kouluttajana viestinnän valmentaja, tietokirjailija ja Suomen kallein siivooja **Katleena Korteso.**

Hinta 210,00 €*

Nämä ja muita koulutuksia saatavilla verkossa syksyllä 2020 – pysy kuulolla!
*Koulutukset ja hinnat Asianajajaliiton jäsenille ja asianajajatoimistojen henkilökunnalle.

14 FOKUS

Oikeutta poikkeusoloissa

Oikeuden istuntoja on peruttu, asioiden eteneminen viivästy, yrittäjän toimentulo ja terveysriskit huolettavat. Koronakriisi näkyy myös asianajajalalla.

18 HENKILÖ KUVASSA

Olkaamme ylpeitä työstämme

Asianajajaliiton uusi puheenjohtaja Hanna Räihä-Mäntyhärju toivoo, että asianajajat toisivat osaamistaan enemmän esiin yhteiskunnallisessa keskustelussa.

24 MINUN VALINTANI

Kurkistus politiikan sisäpiiriin

Järjestötyö Keskuskauppakamarissa opetti Heidi Merikalla-Teirin katsomaan asioita vähemmän mustavalkoisesti.

8 Valvontayksikön päälliköksi Britta Andersin

9 Tekijä

Jarkko Ruohola oppi perus- ja ihmisoikeuksista.

10 Musisoiva hallituskonkari liiton varapuheenjohtajaksi

11 Liiton toimintaa ei korona hyydytä

Tapahtumia on siirretty tai peruttu, mutta koulutukset pyörivät etänä.

12 Hilla Puhakasta Vuoden Asianajoassistentti

13 Matilla on asiaa

Todistettavasti elossa.

28 Koulutus

Kättä pidempää käräjille.

29 Hengähdystauko

Pinni komentaa lenkille.

30 Luuppi

Asianajajatutkinto uudistuu syksyllä.

33 Nimitykset

ADVOKAATTI Suomen Asianajajaliiton jäsen- ja ammattilehti, 25. vuosikerta PÄÄTOIMITTAJA Sari Krappe, sari.krappe@asianajajaliitto.fi TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ Johanna Kainulainen, p. 040 721 7289, johanna.kainulainen@asianajajaliitto.fi TOIMITUSSIHTEERI Tero Ikaheimonen, p. 040 570 4304, tero.ikaheimonen@fondamenta.fi TOIMITUS Asianajajaliitto ja Fundamenta Media Oy ULKOASU Marko von Konow KANNEN KUVA Mikko Kauppinen PALAUTE advokaatti@asianajajaliitto.fi ILMOITUKSET Juha Halminen, p. 050 592 2722, juha.halminen@kolumbus.fi TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET p. (09) 6866 120, minna.wilenius@asianajajaliitto.fi KUSTANTAJA Suomen Asianajajaliitto PAINO Painotalo Plus Digital Oy PAINOS 2 800 kpl ISSN 1239-1085 (nid.), ISSN 2489-8260 (verkkojulk.) / Aikakauslehtien liiton jäsen / Advokaatti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä tai palauttamisesta. Lehden suurin vastuu ilmoitusten julkaisemisessa sattuneesta virheestä on ilmoituksen hinta. / Seuraava lehti ilmestyy 24.9.2020.

Asianajajaliiton strategia – sanoista tekoihin

Kiitän kollegoita saamastani luottamuksesta ja tuesta Asianajajaliiton puheenjohtajana! Kauteni päättyi valtuuskunnan kokouksessa nyt kesäkuussa.

Liiton toimintaa ovat aina ohjanneet vahvat perusarvot. **Mika Ilveskeron** puheenjohtajakaudella liitolle määriteltiin missio *Asianajaja turvaa oikeusvaltion* ja visio *Kaikki luottavat asianajajaan*. Tälle perustalle tehtiin **Risto Sipilän** kaudella liiton strategia. Risto viisaasti pyysi minut strategia-työryhmän puheenjohtajaksi. Siksi olin hyvin sitoutunut strategia toteuttamiseen.

Liiton toiminta ja talous olivat jo vanhaan hyvällä mallilla. Uuden strategian yhtenä tavoitteena on, että Asianajajaliitto on tehokas palveluorganisaatio jäsenistölleen. Liiton toimintossa on tehty laaja organisaatiouudistus. Toimisto pystyy nyt palvelemaan entistä paremmin sekä paikallisosastoja että jäseniä. Uusi järjestökisteri tuo palvelut lähelle.

Asianajajakunta haluttiin tehdä aiempaa näkyvämmäksi oikeusvaltion kehittäjäksi. Oikeusvaltio 2025 -ohjelma havainnollistaa tavoitteita. Samalla strategiassa määritellään, että asianajajat ovat ammattitaitoisimpia oikeudellisten palvelujen tarjoajia. Näihin tavoitteisiin liittyi liiton viestinnän määrätietoinen kehittäminen. Uudet kotisivut ovat näyteikkunamme, ja uusi Löydä asianajaja -palvelu tulee tekemään asianajajan etsimisestä entistä helpompaa.

Uudistunut asianajajatutkinto takaa osaamisen perustason. Ammattitai-

toa voi vastedes kehittää modernissa, monimuotoisessa täydennyskoulutuksessa sekä osallistumalla asiantuntijaklubien toimintaan. Sääntelyn uudistuminen tekee asianajajan ammatista yhä houkuttelevamman. Liitto tukee työn ja perheen yhteensovittamista sekä työssä jaksamista.

Strategian mukaisesti laadukkaat asianajopalvelut ovat jokaisen ulottuvilla. Liitto on pyrkinyt kehittämään oikeusturvavakuutuksia ja saamaan oikeusapua suuntautumaan paremmin.

Asianajajan työtä maakuntakeskuksissa on tehty tutuksi nuorille juristeille.

Ettisten ohjeidemme tunnetuiksi tekemisessä riittää työtä seuraavillekin puheenjohtajille. Tänä vuonna uudistettavat valvonnan nettisivut ja valvontaratkaisujen haku-

palvelu antavat siihen työkaluja.

Puheenjohtajakauteni huipentui liiton satavuotisjuhluvuoteen. Pää-
tapahtumat onnistuivat yli odotusten, ja Sinistä laatikkoa voi muistella vielä pitkään. Juhlavuoden pinssi korosti yhteenkuuluvuuttamme. Erityisen iloinen olen siitä, että useissa osastoissa tehtiin asianajajien työtä tutuksi monin eri tavoin.

Toivotan seuraajalleni **Hanna Räihä-Mäntyharjulle** parhainta menestystä maailman hienoimman ammattikunnan upeimmassa luottamustehtävässä! *

Jarkko Ruobola

ADVOKATFÖRBUNDETS STRATEGI – FRÅN ORD TILL HANDLING

Jag tackar kollegerna för det förtroende och stöd jag har fått som ordförande för Advokatförbundet! Min period löpte ut vid delegationsmöte nu i juni.

Förbundets verksamhet har alltid styrts av starka grundläggande värderingar. Under **Mika Ilveskeros** ordförandeskapsperiod fastställdes för förbundet missionen *Advokaten tryggar rättsstaten* och visionen *Alla har förtroende för en advokat*. På denna grund utarbetades under **Risto Sipiläs** period en strategi för förbundet. Risto bad mig klokt att vara ordförande för strategiarbetsgruppen. Därför var jag mycket engagerad i genomförandet av strategin.

Förbundets verksamhet och ekonomi var

redan från tidigare i utmärkt skick. Ett av målen med den nya strategin är att Advokatförbundet ska vara en effektiv serviceorganisation för sin medlemskår. På förbundets byrå har en omfattande organisationsreform genomförts. Byrån kan nu bättre än tidigare betjäna både lokala avdelningar och medlemmar. Det nya organisationsregistret gör att tjänsterna finns nära.

Ett mål var att mer än tidigare synliggöra advokatkåren som utvecklare av rättsstaten. Programmet Rättsstat 2025 åskådliggör målen.

Den förnyade advokatexamen säkerställer en grundläggande kompetensnivå. Kompetensen kan framöver utvecklas genom

modern, mångskiftande fortbildning och genom att man deltar i expertklubbarnas verksamhet.

Min ordförandeskapsperiod kulminerade i förbundets hundraårsjubileum. Huvudevenemangen lyckades över förväntningarna, och inläggen i Sininen laatikko kommer vi att minnas länge till. Jubileumsårets pins betonade vår samhörighet. Jag är särskilt glad över att man vid flera avdelningar gjorde advokaternas arbete kända på många olika sätt.

Jag önskar min efterträdare **Hanna Räihä-Mäntyharju** den bästa framgången i det viktigaste förtroendeuppdraget i världens finaste yrkeskår!

Oikeutta etänä

TEKSTI JOHANNA KAINULAINEN // KUVA MIKKO KAUPPINEN

Etäyhteyksiä hyödynnettiin tuomioistuimissa ennen koronakriisiä suhteellisen vähän. Maaliskuussa päälle tullut pandemia muutti kuitenkin kaiken. Monia valmisteluistuntoja ja oikeudenkäyntejä on voitu hoitaa etänä. Silti käsittelyjä on jouduttu myös perumaan paljon. Tuomioistuinvirasto tiedotti toukokuussa, että syntyneen jutturuuhkan purkaminen vie ainakin kaksi vuotta.

Kuvassa käsitellään rikosjuttua Helsingin hovioikeudessa huhtikuussa 2020.

Valvontayksikölle uusi päällikkö

Valvontayksikön uudeksi päälliköksi on valittu valvontajuristi Britta Andersin, 30. Hän aloittaa tehtävässään vanhempainvapaansa jälkeen syksyllä.

TEKSTI KIRSI RIIPINEN // KUVA MIKKO KAUPPINEN

Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontayksikön ja -lautakunnan työ on Britta Andersinille tuttu, sillä hän aloitti työt yksikössä Helsingin yliopistosta valmistumisensa jälkeen syksyllä 2017.

–Kiinnostus valvontatyöhön heräsi opintojen aikana, kun olin töissä Valviran terveydenhuollon valvonnassa. Lääkäreiden valvonta on toki erilaista kuin asianajajien, mutta yhtä lailla kummassakin tarkastellaan, noudattavatko valvottavat ammattieettisiä velvollisuuksiaan.

Valvontayksikön tehtävä on valmistella käsiteltävät asiat lautakunnan ratkaistavaksi. Yksikkö käy tätä varten kirjeenvaihtoa kantelijan ja kantelun kohteen kanssa asian selvittämiseksi.

Valvontalautakunnan tärkeimpänä tehtävänä Ander-

sin pitää sitä, että se turvaa osaltaan oikeudellisten palveluiden laadukkuuden ja että palveluja käyttävät asiakkaat voivat luottaa tähän.

Valvontalautakunnalla on vakiintunut ratkaisukäytäntö, ja suuri osa kanteluista etenee omalla painollaan. Osa on kuitenkin hyvinkin työläistä, ennakkoratkaisua vaativia tapauksia – mutta se tuo työhön vaihtelua ja mielenkiintoa.

Andersin aikoo paneutua uudessa tehtävässään muun muassa Sallex-tietopankin kehittämiseen, jotta valvontalautakunnan ratkaisukäytännöstä olisi saatavilla ajantasaista tietoa. Aikaa tulee kulumaan myös valvonnan nettisivujen uudistamiseen ja järjestörekisteriprojektiin. *

Liikejuristi oppi perus- ja ihmisoikeuksista

Liiton väistynyt puheenjohtaja Jarkko Ruohola vaikutti siitä, miten laajasti Asianajajaliitto kehittää suomalaista oikeusvaltiota.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVA JENNI VIRTA

Miten kuvaisit aikaasi liiton johdossa? Missä onnistuttiin ja mihin olisit halunnut laittaa vielä enemmän paukkuja?

Kuluneet neljä vuotta ovat olleet upeaa aikaa! Asianajajaliiton motivoituneita luottamusihmisiä ja liiton toimiston erittäin sitoutuneita työntekijöitä on ollut hienoa johtaa. Suurin haaste on rajalliset resurssit; kaikkea ei voida tehdä. Olemme mielestäni onnistuneet hyvin strategialähtöisessä johtamisessa ja strategian jalkauttamisessa sekä liiton toimiston organisaatiouudistuksessa. Sen sijaan asianajajien eläköitymisen vuoksi uhkaava pula asianajajista suurimpien kaupunkien ulkopuolella sekä kollegojen jaksamisen tukeminen jäivät ainakin osittain ratkaisematta.

Mitä pidät kaudesi suurimpana saavutuksena?

Yksittäisenä asiana parhaiten jäi mieleen liiton 100-vuotisjuhlavuosi. Se ei ollut minun saavutukseni, mutta oli ainutlaatuista saada johtaa liittoa juuri juhlavuotena.

Yllättikö sinut jokin puheenjohtajan tehtävässä?

Liiton ja siten myös puheenjohtajan tehtäväkentän monipuolisuus yllätti. Liikejuristilla on ollut paljon oppimista muun muassa perus- ja ihmisoikeuksista. En myöskään ollut ymmärtänyt, miten monella tavoin Asianajajaliitto kehittää suomalaista oikeusvaltiota.

Miten aiot käyttää ylimääräisen ajan, joka kalenteriisi jää puheenjohtajapestin päätyttyä?

Puheenjohtajan tehtävä on ollut hyvin sovitettavissa asiakastyöhön, mutta tietenkin sekä perheelle että asiakkaille on vastaisuudessa enemmän aikaa.

Minkälaiset terveiset haluaisit jättää seuraajallesi, Hanna Räihä-Mäntyharjulle?

Delegoi paljon ja huolehdi siitä, että varaat riittävästi aikaa perheelle ja omaan rentoutumiseesi. Onnea tehtäväsi, liitto jää erinomaisiin käsiin!

Musisoiva hallituskonkari liiton varapuheenjohtajaksi

Alan sääntöjä täytyy tarkastella kriittisesti, mutta muutoksia ei tehdä vain muutoksen vuoksi, Eero-Pekka Uotila lupaa.

TEKSTI PEKKA MÄNTYLÄ // KUVA MARJA VÄÄNÄNEN

Eero-Pekka Uotilalle tuli toukokuun alussa mittariin 30 vuotta asianajotoimistotyötä, ja luottamustoimia liittossakin on takana jo lähes vuosikymmen. Kiinnostus molempia kohtaan on edelleen korkealla.

– Olen vähän myöhäisherännäinen, sillä ensimmäiset vajeat 20 työvotta luottamustoimintaan osallistuminen oli vähäistä. Nyt laskin, että pelkkiä hallituksen kokouksia on takana 63, ja rivijäsenyys olisi hallituksessa päättynyt vuoden päästä. Tuntui, että se olisi ollut liian aikaisin, joten hain varapuheenjohtajaksi, Uotila hymyilee.

Liiton hallitukseen Uotila on kuulunut runsaat kuusi vuotta.

– Odotan, että mielenkiintoiset hommat jatkuvat. Ne ottavat aikaa, mutta antavat kuitenkin enemmän ja täydentävät aika hyvin arkista aherrusta. Uskon, että samoin kokee moni muukin näissä puuhissa viihtyvää.

Asianajotoimisto Nieminen & Hamarassa työuransa 1990-luvun alussa aloittanut Uotila on nyt osakkaana 15 asianajajaa työllistävällä Propertassa. 30 vuoden takaiselle lama-ajalle tyypillisesti uran alussa työllistivät etenkin insolvenssitapaukset, ja sittemmin Uotila on erikoistunut etenkin kiinteistöjuridiikkaan.

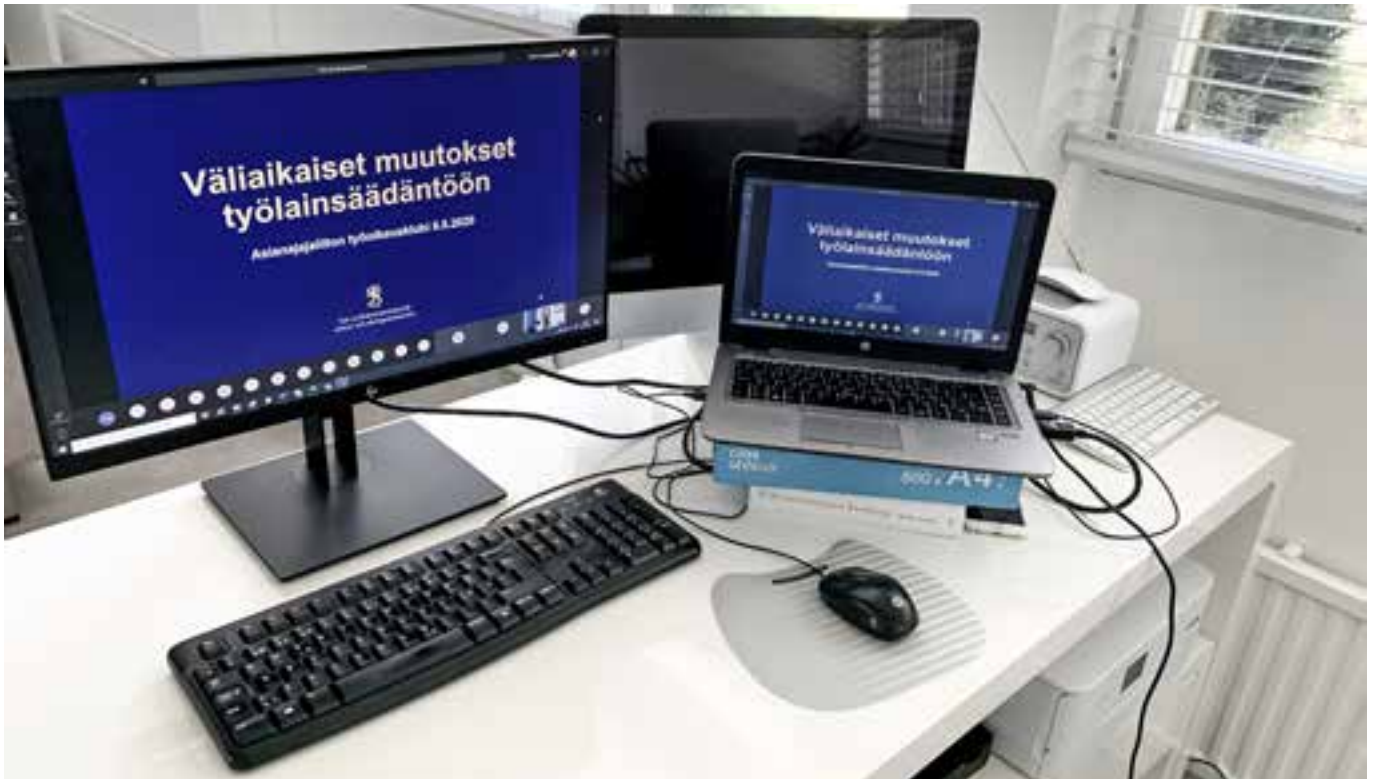
Liiton hallituksella on parhaillaan työn alla prosessi asianajotoiminnan sääntelyn muuttamiseksi, mitä Advokaatti taustoitti lehden viime numerossa.

– Kaikki hankkeet eivät aina heilauta jäsenistöä, mutta tämä on todella herättänyt kiinnostusta, mikä on tietysti hyvä asia. Keskustelulle on myös tarkoitus varata runsaasti aikaa. Asianajajaliiton hallituksella ei ole sääntelyhankkeessa agendaa, Uotila korostaa.

– Asianajajakunta päättää pitkälti itse omista säännöistään, mikä tarkoittaa sitä, että sääntöjä pitää aika ajoin tarkastella kriittisestikin. Sääntöjä ei ole hakattu Simonkadun harmaaseen graniittiin, vaan niitä pitää voida muuttaa maailman muuttuessa. Jos säännöt kestävät tarkastelun, mitään ei pidä lähteä muuttamaan pelkästään muuttamisen vuoksi, Uotila toteaa.

Uotilan perheeseen kuuluvat vaimo sekä 14- ja 20-vuotiaat pojat. Monipuolista kuntoilua ja matkapurjehdusta harrastava Uotila on myös musiikkimiehiä.

– Soitan kitaraa ja laulan vaihtelevissa kokoonpanoissa, myös muiden asianajajien kanssa. Asianajajaliiton tilaisuuksissakin olen ollut varmaan parikymmentä kertaa bändin kanssa soittamassa, Uotila laskeskelee. *

Liiton toimintaa ei korona hyydytä

Vaikka koronatilanne on aiheuttanut Asianajajaliitossa monien tapahtumien peruuntumisia tai siirtoja, useita koulutuksia on voitu siirtää joko myöhemmin pidettäviksi tai ne on järjestetty menestyksekkäästi etänä.

TEKSTI JOHANNA KAINULAINEN // KUVA MILLA TOIVONEN

Etäyhteyksiä on käytetty onnistuneesti ensimmäistä kertaa monissa sellaisissa tapahtumissa ja kokouksissa, jotka on aiemmin pidetty vain lähikokouksina. Toukokuun alussa järjestettiin työoikeuden etäklubi, jossa oli mukana yli 80 osallistujaa. Ennen korona-kriisiä pidetyissä klubeissa oli osallistujia yleensä parikymmentä.

Koronakriisi on vaikuttanut myös asianajajatutkinnon järjestämiseen. Asianajajatutkinnon kevään kirjallinen koe jouduttiin perumaan, ja eettinen osa siirrettiin pikavauhtia verkkokoulutukseksi. Samoin oikeudenkäyntiosan harjoittelupäivät rinnakkaisine pienryhmineen ja niiden luennot vietiin verkkoon. Tutkinto, sen luennoitsijat sekä opiskelijat ja ohjaajat ottivat huiman digiloikan kertaheittolla.

–Pystyimme hyödyntämään eettisen osan kevään toteutuksessa tutkinnon uudistuksen suunniteltuja

sisältöjä ja tuotimme laadukkaan verkkokoulutuksen videoluentoineen ja tehtävineen yli 30 asiantuntijan yhteistyöllä. Eniten päänvaivaa ja testaamisia tuotti oikeudenkäyntiosan pienryhmien rinnakkaisryhmien verkkototeutus, mutta siihenkin löysimme ratkaisun.

–Vaikka koronan aiheuttamien muutosvaatimusten aikaikkuna oli haasteellinen, onnistuimme mainiosti, kiitos hyvän tiimityön. Olemme saaneet myös paljon hyvää palautetta, kertoo koulutusasiantuntija **Salla Vainio**.

Asianajajaliiton valtuuskunnan kokouksessa 12.6. valittiin liitolle uusi puheenjohtaja. Myös tämä lähes sadan osallistujan kokous järjestettiin etänä.

–Iso kokous tuo mukanaan uusia teknisiä haasteita, joten järjestelmien valinnassa ja testaamisessa piti olla erityisen tarkka. Aina pitää varautua myös yllätyksiin, IT- ja kehittämisasiantuntija **Eric Puchner** kertoo. *

Empaattisen kuuntelun taito palkittiin

Asianajotoimisto Katri Mäkisellä työskentelevä Hilla Puhakka valittiin Vuoden Asianajoassistentiksi.

TEKSTI PEKKA MÄNTYLÄ // KUVA MATIAS KOLJONEN

Osaava asianajoassistentti on selkäranka, johon asianajotoimisto voi turvallisesti nojautua. Assistentin työn merkityksestä kertoo **Hilla Puhakan** toimenkuvan laajuus.

–Toimenkuvaa on pikkuisen hankala määritellä, kun se vaihtelee päivittäin, Puhakka naurahtaa.

–Aika paljon on asiakaspalvelutyötä sellaisten henkilöiden kanssa, jotka ovat usein haastavassa elämäntilanteessa. Siinä täytyy olla hyvä ja empaattinenkin kuuntelija, mutta myös ammattitaitoinen neuvoja, jotta osaa kertoa, miten esimerkiksi prosessit etenevät vaikkapa rikosasiassa vastaajana olevan asiakkaan kantilta.

Asianajajaliitto huomioi Puhakan, koska tämä on ”empaattinen, lämmin ja välitön ja tulee siksi toimeen erityisen hyvin vaikeissa tilanteissa olevien asiakkaiden kanssa. Hän tarttuu tehtävään kuin tehtävään ennakkoluulottomasti ja asiakkaan etua kunnioittaen.”

–Olen tunnustuksesta todella otettu. Ja mahtavaa on sekin, että palkinto tuli tänne Ouluun, kun käsitykseni mukaan valinta on aika usein mennyt pääkaupunkiseudulla työskentelevälle, Puhakka hymyilee.

Kainuussa Hyrynsalmella syntynyt ja Etelä-Karjalan

Simpeleellä kasvanut Puhakka on työskennellyt Katri Mäkisellä reilut neljä vuotta. Hän on ollut vahvasti mukana toimiston kasvussa.

–Minun ja toisen asianajoassistenttimme **Anni Ris-timellan** tärkeimpiä tehtäviä on asiakaspalvelun lisäksi jokapäiväinen assistentin työ, yhteydenpido sidosryhmien kanssa ja kalenterin hallinta, jotta asianajajien työ on mahdollisimman sujuvaa, ja he saavat keskittyä varsinaiseen työhönsä.

Tärkeä osa asiakkaiden kanssa kommunikointia on luotettavan ja luottamuksellisen kuvan antaminen. Pie-neltäkin tuntuva yksityiskohta voi asiakkaan mielessä olla hyvin merkityksellinen.

Puhakka muistelee tapausta, jossa elinkautisen van-keustuomion saaneen asiakkaan koiria uhkasi lopet-taminen, jos niille ei löytyisi uutta kotia. Yhdessä suurlähetystön kanssa koirat saatiin palautettua asiak-kaan kotimaahan alkuperäiselle kasvattajalle.

–Koirat olivat asiakkaalle hyvin tärkeitä ja olin itse-kin eläinrakkaana ihmisenä onnellinen ja liikuttunut siitä, että koirat pääsivät loppuelämäkseen hyvään kotiin. *

Todistettavasti elossa

Nykyään perunkirjoituksia pidetään etänä ja nimet vedetään dokumentteihin vismasigneillä ja älylaitteen näytöltä sormenpäällä. Kynästä ei tietoaakaan.

Vaikea se olisi kynällä vetääkään, kun ei ole pape-reitakaan. On vain ruudulla paperinnäköisiä näkymiä. PDF syntyy noin, etäpalaveri kootaan näin, ja nyt klikkasimmekin kuolinpesän kiinteistön sähköiseen huutokauppaan myytäväksi. Näistähän me asianajajat selviämme helposti.

Yksi mutka matkassa istuu tiukassa. Se kohauttaa olkaansa digiloikalle. Se on instituutio, johon kuuluu kaksi esteetöntä, yhtä aikaa läsnä olevaa henkilöä, joiden on tehtävä tarkasti havaintoja asiakirjan kuivamustekynällä allekirjoittavan henkilön oikeustoimi-kelpoisuudesta.

Vaikka monista muista viskaaleista on tullut virat-tomia, asiakirjojen todistajia tarvitsemme edelleen. Heidän on oltava tänä fyysisen etäisyyden aikaanakin yhtä aikaa läsnä esimerkiksi puolisoiden kanssa, jotka tahtovat laatia keskinäisen testamentin.

Palataan aviovarallisuussuhteen syntymiseen. Se tapahtuu, kun kaksi ihmistä tahtoo joko virastossa tai kirkossa. Paikalle tarvitaan vihkiä ja avioliittolain 4:14 §:n mukaan sukulaisia tai muita todistajia. Laissa siis suoraan sanottuna toivotaan, että todistajat ovat suku-laisia. Siis todennäköisesti umpiesteellisiä ylenevässä tai alenevassa polvessa olevia. Todistajan oikeustoimi-kelpoisuudella ei ole väliä, sillä 15-vuotiaatkin käyvät hyvin.

Entä, kun juhlallisien menoin luotua taloudellista sopimusta halutaan hieman muotoilla? Avioehto-sopimuksen on oltava kahden esteettömän henkilön oikeaksi todistama. Entä koko varallisuussuhteen purkamisen osituksessa? Taas kaksi esteetöntä todistajaa. Alaikäiset eivät tule kuuloonkaan!

Valtionkirkkoon kuuluvan siunaamisen toimit-taa pappi. Todistajista viis. Mutta omista varoistaan kuoleman jälkeen ei saa määrällä ilman todistajia. He tehköt testamenttiin merkinnän muistakin seikoista, joiden he katsovat vaikuttavan testamentin pätevyy-teen.

Kun testamentin todistajalla ei ole usein mitään käsitystä testamentin pätevyysperusteista, voidaan kai todistajainstituutiota luonnehtia vähän takapajuiseksi. Oletko kuullut todistajasta, jonka mukaan testamen-tintekijä ei ollutkaan oikeustoimikelpoinen?

Varallisuutta saa haalia ilman todistajia, mutta siitä ei saa päästää irti missään tapauksessa ilman todistajia.

Eihän tässä muuten mitään, mutta todistusvaa-timusten vuoksi etäily käy vaikeaksi. Pitää roijata puolenkymmentä ihmistä pienen paperin ääreen käy-tännössä vain toteamaan, että siihen se nimi tuli.

Kun yritykset ja virastot saavat solmia miljoona-sopimuksia toistensa tai vaikka ihmisten kanssa miten tahtovat, toivoisin tosissaan, että perimysoikeudelli-sissä asiakirjoissa todistamiselle asetetut vaatimukset päivitettäisiin nykypäivään nyt eikä sitten, kun monta vuotta odotettu lohkoketjuteknologia on ymmärret-tävässä kunnossa.

Siitä ei ole kauan, kun kiinteistökaupat oli solmittava tusinan kaupanvahvistajan edessä. Sitten kelpasi vah-vistaja ja lisätodistaja. Lopulta kelpasi yksi vahvistaja, ja nythän solmimme kiinteistökauppoja ilman yhtä-kään vahvistajaa kiinteistövaihdannan palvelussa. Kun miljoonien kiinteistöjä voi myydä tai lahjoittaa noin vain mobiilivarmenteella, miksi hankasalmelai-nen keskimäärin 32 187 euron suuruisen perinnön jät-täjä ei voi edes haaveilla tekevänsä testamenttia ilman kahta todistajaa? Voihan hän lahjoittaa 32 187 euron kiinteistönsä viranomaisen palvelussa rakkaalleen noin vain. Siinä sitä on paljon enemmän set-vittävää myöhemmin lasten ja rakkaan välillä kuin siinä, että sama olisi tehty testamentilla yhtä kevein muotovaat-timuksin.

Yllättävää tietysti on, että ymmär-rän todistajainstituution tarkoituksen ihan hyvin. Sitä en ymmärrä, miksei siihen ole tähän mennessä koh-distunut sen suurempaa uudista-misintoa. Ehkäpä se on tulossa, mutta seuraavaan pandemiaan se ei ehdi.

Matti Pulkamo

Asianajaja

Oikeutta poikkeusoloissa

Oikeuden istuntoja on peruttu, asioiden eteneminen viivästyy, yrittäjän toimentulo ja terveysriskit huolettavat. Koronakriisi näkyy myös asianajalalla.

TEKSTI TERHI HAUTAMÄKI // KUVITUS MARIA VILJA

Kainuulaisen asianajajan **Mikael Knuutin** työ jatkuu poikkeusoloissa. Hän on valmistautumassa käräjäoikeuden istuntoon, jossa ero normaaliin on vain se, että vastapuoli avustajineen istuu eri salissa kuin hän päämiehensä kanssa. Salista toiseen kommunikoidaan videoyhteydellä.

–Oikeudenkäyntielämä on hiljentynyt. Juttuja on siirretty eteenpäin. Teen paljon perinnönjakoa ja osituksia, ja myös niihin liittyviä kokouksia on siirretty eteenpäin, Knuuti sanoo.

Knuuti työskentelee yksinyrittäjänä Kajaanissa. Vaikka kevät on ollut poikkeuksellinen, työt eivät ole loppuneet. Paikan päällä käydään vangitun oikeudenkäyntiä, jossa kuullaan useita ihmisiä. Eteenpäin on siirretty esimerkiksi isompia siviilijuttuja.

Asiakastapaamisia sekä osa oikeuden istunnoista ja todistajien kuulemisista on voitu hoitaa etänä. Etäkäsittelyssä Knuuti istuu omalla toimistollaan, asiakas ja vastapuoli kodeissaan, ja tuomariin otetaan yhteys Skypellä tai Teamsilla.

–Onhan tämä erikoinen tilanne, mutta näkyy työ näinkin sujuvan.

VÄLILASKUTUS MAHDOLLISTA

Monelle asianajajalle koronakevät on ollut monin tavoin stressaava. Epidemia on vaikuttanut dramaattisesti joidenkin toimistojen talouteen.

Asianajajaliitto teki jäsenilleen aiheesta kaksi kyselyä, ja vastaukset pursuavat huolta. Päämiehen asia ei etene, kun pääkäsittelijä on siirretty kuukausien päähän. Asianajaja ei pääse laskuttamaan oikeusapupalkkioita tai oikeusturvavakuutuksesta maksettavia palkkioita.

–Tietooni ei ole tullut, että toimistoja olisi konkurssin partaalla, mutta ihan selvää on, että tilanne on vaikuttanut ainakin jollain tavalla varsinkin niihin

asianajotoimistoihin, jotka hoitavat oikeudenkäyntejä – eli suurimpaan osaan, sanoo Asianajajaliiton pääsihteeri **Minna Melender**.

Oikeusturvavakuutuksesta maksetaan normaalisti asianajajan laskut vasta kunkin oikeusasteen käsittelyn päätteeksi. Asianajajaliitto ehdotti vakuutusyhtiöille, että asianajaja voisi välilaskuttaa tekemästään työstä ja kuluista, kun käsittely on kestänyt yli puoli vuotta tai saatava ylittää enimmäiskorvauksen määrän. Neljä suurinta oikeusturvavakuutusta tarjoavaa yhtiötä ilmoitti, että tämä sopii.

Liitto on vedonnut myös tuomioistuimiin, että ne suhtautuisivat myönteisesti avustajilta tuleviin välilaskuihin oikeusapupalkkioissa.

DIGILOIKKA PAKON EDESSÄ

Asianajajaliitto on korostanut, että etäkäsittely on poikkeusoloissa yleensä parempi kuin peruminen. Liitto esitti Tuomioistuinviraston kautta tuomioistuimille, Syyttäjälaitokselle ja Poliisihallitukselle pyynnön, että yhdessä etsittäisiin keinoja hoitaa mahdollisimman monia juttuja etänä.

Odotettavissa on ruuhkaa, kun siirretyt oikeudenkäynnit alkavat poikkeustilan jälkeen kuormittaa tuomioistuimia uusien lisäksi.

Lainsäädäntö sallii normaalistikin varsin laajan etäyhteyksien käytön. Säännökset läsnäolovelvollisuudesta, etäyhteyden laadusta kussakin tilanteessa, todistelun vastaanottamisesta ja julkisuudesta ovat voimassa korona-aikana. Joissakin tapauksissa henkilökohtaisella läsnäololla voi olla oikeusvarmuudelle suuri merkitys.

–Eleistä, ilmeistä ja sanattomasta viestinnästä voidaan pistää asioita merkille ja arvioida todistelun luotettavuutta. Voi miettiä, onko todistelu yhtä luotettavaa, kun näet vain puhuvan pään. Voidaank

- etänä puhuvaan henkilöön vaikuttaa, ja täyttääkö kuuleminen oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin kriteerit, Melender pohtii.

Oikeudenkäynnit ovat lähtökohtaisesti julkisia, joten tietoturvanäkökulmasta etätyökaluissa ei Melenderin mukaan pitäisi olla merkittäviä riskejä.

Vaikka kaikki asiat eivät sovi etänä käsittelyyn, niitä voitaisiin valmistella nykyistä enemmän etänä. Tämä tiivistäisi pääkäsittelyjä olennaiseen, mikä olisi toivottava kehitys normaalioloissakin.

–Poikkeusajasta seuraa varmasti hyvääkin. Digiloikasta on oikeudenhoidossa puhuttu kymmenen vuotta, ja nyt kun se veitsi kurkulla tapahtuu, ihmiset alkavat huomata, että se onnistuu, Melender sanoo.

KÄYTÄNNÖT VAIHTELEVAT

Tuomarit ovat arvioineet tapauskohtaisesti, mitä istuntoja siirretään, mitä istutaan paikan päällä ja mitä hoidetaan etäyhteyksillä. Liiton kyselyssä kävi ilmi, että jossain on peruttu kaikki istunnot, jossain on käsitelty vain kiireelliset asiat ja jossain myös muita kuin kiireellisiä.

Onko oikeusturvan toteutumiselle riski, että peruuntumisen kriteerit ovat vaihdelleet niin paljon?

–Minun mielestäni on. Ei silloin kohdella ihmisiä samanarvoisesti. Oikeudenkäynnit venyvät, vaikka asioita olisi mahdollista käsitellä etäyhteyksin. Nämä ovat aina oikeiden ihmisten asioita ja heille hirvittävän tärkeitä, Melender sanoo.

Asianajotoimisto Susiluodon asianajaja **Mari Lampenius** sanoo, että peruuntumisilla on iso merkitys Susiluodon kaltaiselle toimistolle, joka hoitaa paljon oikeudenkäyntejä.

–Toivomme, että tuomioistuimissa mietittäisiin, miten pystyttäisiin hoitamaan valmisteluistuntoja etänä ja miten voitaisiin järjestää turvallisesti ainakin sellaisia oikeusistuntoja, joihin ei osallistu riskiryhmäläisiä. Pääkäsittelypäiviä saatetaan muutenkin ehdottaa lähes vuoden päähän. Se huoli on, että päämiesten tutujen käsittely viivästyy entisestään.

Lampeniuksen mukaan asianajajatkin voivat aktiivisemmin ehdottaa tuomareille etäyhteyksien käyttöä. Hän oli itse kaksi viikkoa kestäneessä käsittelyssä Turun hovioikeudessa, jossa todistajat kuultiin etänä.

–Täytyy kiittää Turun hovioikeutta, että rohkeasti lähdettiin viemään iso pääkäsittely läpi näin. Siinä oli haasteita osittain siksi, että kaikilla todistajilla ei ollut Skype for Business -sovellusta. Jos oli haastavaa saada ääni- ja kuvayhteys, mietittiin, voidaanko kuulla todistajaa puhelimella.

TOIMEKSIANTOJA TULLUT LISÄÄKIN

Korona-aika ei ole halvaannuttanut asianajoaalaa. Liikejuridiikassa se on jopa lisännyt joitakin toimeksiantoja. Asianajotoimisto Bird & Birdin toimitusjohtaja **Jaakko Hietala** kertoo, että epidemia ja siihen liittyvät rajoitukset ovat herättäneet sopimusoikeuden, työoikeuden ja yritysten rahoituksen kysymyksiä.

–Toimeksiantojen määrä ja koko ovat tietysti kaksi

”NYT KUN DIGILOIKKA VEITSI KURKULLA TAPAHTUU, IHMISET ALKAVAT HUOMATA, ETTÄ SE ONNISTUU.”

eri asiaa, mutta lukumääräisesti toimeksiantoja on tullut ajankohdan normaaliin nähden jonkin verran enemmän.

Hietala arvioi, että rajoitusten purkaminen ja kriisin pitkittyminen herättävät uusia kysymyksiä, jotka varmasti näkyvät liikejuridiikan alalla myös tulevina kuukausina.

Asianajotoimisto Roschierin Helsingin toimiston vastaava osakas **Gisela Knuts** kertoo, että korona-aika on vähentänyt etenkin yrityskauppoja ja yritysjärjestelyitä.

–Työoikeudelliset asiat, riidanratkaisu ja myös teknologia työllistävät enemmän kuin aiemmin. Rahoituspuolella on paljon työtä, joka liittyy nimenomaan tämän hetken tilanteeseen.

Myös oikeudenkäyntien peruutukset näkyvät Roschierin työssä.

–Riidan luonteeseen kuuluu, että toiselle osapuolelle on eduksi, kun jutun käsittely siirtyy. Sitä näkee, että koronaa käytetään hyväksi pelissä. Tuomioistuimilla on etätyöskentelyyn hyvät valmiudet, mutta on tuomareillekin turhauttavaa, että osapuolet käyttävät tilannetta hyväkseen, Knuts sanoo.

TYÖT JA AFTERWORKIT TEAMSISSA

Pääosa työstä on sujunut yllättävän hyvin etäyhteyksiä käyttäen. Tietyt tapaamiset täytyy yhä hoitaa samassa tilassa turvavälein.

–Osa asiakkaista on halunnut esimerkiksi allekirjoittaa testamentin jossain muualla kuin toimistolla, vaikka oman kotinsa lähellä. Olemme sitten menneet kahden todistajan kanssa sinne, mihin asiakas toivoo, Susiluodon Mari Lampenius sanoo.

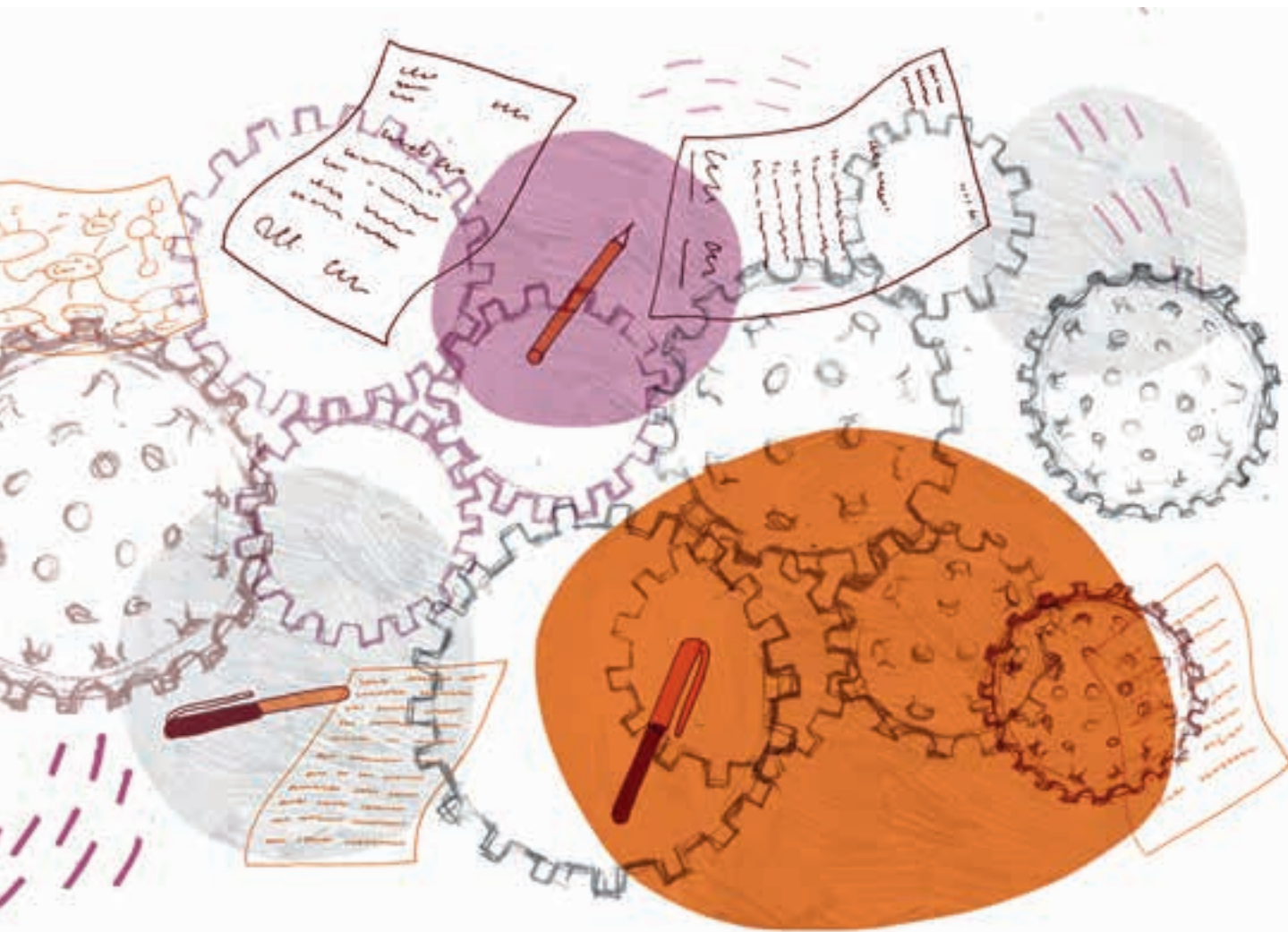
Roschierilla on nyt Teamsin välityksellä myös nautittu yhteiset aamukahvit ja afterworkit ja pidetty työpaikan joogatunnit.

Vaikka olemassa olevien asiakkaiden kanssa työskentely sujuu etänä, uusien asiakkaiden hankinta on toinen asia, kertoo Roschierin Gisela Knuts.

–Asiakkaiden luottamus on asianajajan ammatin perusta. Se on haastavampaa saavuttaa digitaalisten välineiden kautta, vaikka ei se mahdotonta ole.

Bird & Birdin Hietalan mukaan etätyön aikana työyhteisön virtuaalisella kanssakäymisellä on ollut tärkeä merkitys, ja siksi näitä tapaamisia on lisätty. Ihmisiä on kannustettu ottamaan asioita esille matalalla kynnyksellä.

–Jos tästä ajasta jotain hyvää hakee, ihmisten arvot ovat menneet punnintaan. Työyhteisössä on ymmärretty vastuu itsestä ja toisista, Hietala sanoo. *

OMAA TERVEYTTÄ EI TARVITSE UHRATA

Kaikki oikeudenkäynnit eivät ole tyssänneet korona-aikaan. Esimerkiksi Helsingin käräjäoikeudessa on jatkunut Suomen laajin huumausainerikosoikeudenkäynti, Katiska, jossa vastaajia on kaikkiaan 54. Samassa salissa on ollut yhtä aikaa kymmeniä ihmisiä korona-aikanakin, vaikka myös videoyhteyksiä on hyödynnetty.

Siinä missä monia asianajajia huolettavat käsitteilyjen siirtymiset, toisia huolettavat kyselyvastausten perusteella terveys, turvallisuus ja tartuntariski, kun ihmisiä kokoontuu yhteen ja vielä usein matkustaa paikan päälle eri puolilta Suomea.

Paikan päällä pidettyjen oikeuskäsittelyjen järjestyksessä on ollut eroja. Käsittelyissä on vähennetty kontakteja esimerkiksi jakamalla istunto useaan saliin, joista on kuva- ja ääninyhteys toisiinsa.

Asianajajat esittivät huoliaan liiton tekemän kyse-

lyn vastauksissa. Entä jos päämies kuuluu riskiryhmään, eikä hänen kanssaan voi olla samassa tilassa? Entä jos asianajaja itse kuuluu riskiryhmään? Voiko yli 70-vuotias osallistua oikeudenkäyntiin? Vaikka turvaväleistä huolehdittaisiin oikeussaleissa, mitä jos käräjäoikeuden käytävillä pyörii samaan aikaan liikaa ihmisiä?

Jos asianajajan omat terveysriskit estävät hoitamasta toimeksiantoa, tulee arvioida mahdollisuuksia järjestää tilalle toinen asianajaja päämiehen suostumuksella. Asianajajaliitto on ohjeistanut, että kenekään ei tarvitse oman terveytensä kustannuksella hoitaa asiaa.

–Asianajajalla täytyy olla viime kädessä oikeus luopua toimeksiannosta, jos se vaarantaisi oman tai toimiston henkilökunnan terveyden, tiivistää Asianajajaliiton pääsihteeri **Minna Melender**.

Olkaamme ylpeitä työstämme

Asianajajaliiton uusi puheenjohtaja Hanna Rähä-Mäntyharju toivoo, että asianajajat olisivat ylpeitä ammatistaan ja toisivat osaamistaan enemmän esiin yhteiskunnallisessa keskustelussa.

TEKSTI KIRSI HYTÖNEN // KUVAT MIKKO KAUPPINEN

Asianajajaliitto saa **Hanna Rähä-Mäntyharjusta** elävällisen ja liikkuvaisen, helposti uudesta innostuvan puheenjohtajan. Haastattelun teemme etänä Teams-kokouksena, mutta Hannan energia tuntuu puskevan ruudustakin läpi. Hän istuu työpaikallaan, missä kahvitaukojutustelukin hoidetaan omasta huoneesta videopuheluna.

Uuden puheenjohtajan mukaan korona-arki on ollut yllättävän työlästä perheessä, jossa lapsi on käynyt koulua etänä ja vanhemmat ovat töissä. Hannan perheeseen kuuluu aviomies, 7-vuotias poika sekä jo aikuiset bonuslapset miehen edellisestä liitosta.

–Työt eivät ole vähentyneet mihinkään, onneksi, mutta niiden lisäksi on huolehdittava ruuanlaitosta ja lapsen aktivoimisesta. Kun lapsen harrastukset ovat tauolla, vanhemmille jää vähemmän omaa aikaa. Aikatauluttaminen on entistä tiukempaa. Aiemmassa normaaliarjessa saattoi vaikka mennä lenkille sillä aikaa, kun lapsi oli harrastuksissa.

Nyt koulu, harrastukset ja ystävien tapaamiset on hoidettu etänä, sikäli kun se on ollut mahdollista. Hanna kertoo muun muassa viettäneensä ystäviensä kanssa tyttöjen iltaa videopuhelun välityksellä, kuten moni muukin suomalainen.

Tuore puheenjohtaja uskoo, että korona-aika on tuonut uusia menettelytapoja paitsi vapaa-aikaan, myös asianajajien työhön.

–Uskon, että etäyhteyksien tehokkaampi hyödyntäminen jää pysyväksi ilmiöksi suomalaisen työelämään. Samalla työnteko tehostuu, kun on huomattu, että turhat kokousmatkat ja osin työmatkatkin voi jättää pois.

–Olen ollut tyytyväinen siitä, miten hyvällä asenteella asianajajat ovat lähteneet tähän mukaan.

Asianajajalalle tällainen digiloikka tekee hyvää.

–Alueilla, joilla kääntämatkat ovat pitkiä, etäyhteyksien käyttämisestä on hyötyä. Nyt varmasti on

entistä enemmän valmiuksia miettiä uusia työtapoja myös asiakastapaamisiin. Etäyhteyksien kautta on mahdollista hoitaa asiakkaiden asioita maantieteellisestä sijainnista riippumatta. Asianajajat voivat tarjota hyvinkin erikoistuneita palveluita kaikkialle maahan, vaikka juuri omalla paikkakunnalla ei olisi niille riittävästi kysyntää. Tämä voi tuoda helpotusta etenkin Itä- ja Pohjois-Suomen asianajajapulaan, Hanna pohtii.

–Koko ala voi kokea muutoksen. Pienemmällä paikkakunnalla asuminen ja praktiikan hoitaminen tulee varteenotettavaksi vaihtoehdoksi asianajajille. Useinhan se olisi etenkin perheellisille taloudellisesti ja arjen hallinnan näkökulmasta hyvä valinta.

Hanna muistuttaa, että kokonaan virtuaalisen asianajotoimiston perustaminen on ollut liiton linjauksen mukaan mahdollista tähänkin asti, mutta nyt mahdollisuuteen ehkä tartutaan hanakammin ja näemme uudenlaisia, innovatiivisia ratkaisuja.

YHTEISTYÖ ON VOIMAA

Hanna Rähä-Mäntyharju luonnehtii itseään yhteistyökykyiseksi ja -haluiseksi ja helposti innostuvaksi ihmiseksi. Nämä ominaisuudet varmasti näkyvät hänessä myös puheenjohtajan roolissa. Hanna on toiminut viimeiset neljä vuotta varapuheenjohtajana ja kaikkiaan 17 vuotta liiton luottamustehtävissä.

Hän on toiminut asianajajana kolmessa eri paikallisosastossa, pisimpään Kajaanissa ja viime vuodet Tampereella. Hän on työskennellyt pienissä ja keskisuurissa asianajotoimistoissa sekä yksinyrittäjänä. Niin sanottu kenttä ja erilaisten asianajotoimistojen arki ovat siis tuttuja hänelle.

–Mikään asianajotoimistoissa tehtävä työ ei ole minulle vierasta. Aloitin työt asianajotoimistossa kirjaimellisesti juoksutyttönä, kuljettamalla asiakirjoja paikasta toiseen. Minulla on näkemystä siitä, millaista asianajajien työ on eri puolilla maata.

Hanna Rähä-Mäntyharju, luottamustoimet Asianajajaliitossa

Oulun osaston varapuheenjohtaja 2003, puheenjohtaja 2004–2008

Advokaatti-lehden toimituskunnan jäsen 2004–2009

Valtuuskunnan jäsen 2004–2008, valtuuskunnan menettelytapavaliokunnan jäsen 2004–2008

Oikeuspoliittisen valiokunnan jäsen 2005–2007

Eettisen valiokunnan jäsen 2007–2016

Liiton hallituksen varajäsen 2008–2009

Liiton hallituksen jäsen 2010–2013

IT-valiokunnan puheenjohtaja 2010–2013

CCBE:n valtuuskunnan jäsen 2010–2013, 2016–, puheenjohtaja 2013

Asianajasihteeripäivien järjestelytoimikunnan puheenjohtaja 2007–2013

Asianajajatutkintoa uudistaneen työryhmän jäsen

Asianajajatutkintolautakunnan jäsen 2013–2016

Hämeen osaston puheenjohtaja 2015–2017

Liiton hallituksen varapuheenjohtaja 2016–2020

Liiton hallituksen puheenjohtaja 2020–

henkilö kuvassa

➔ –Minusta toimiminen Asianajajaliitossa on ollut valtavan mielekästä. Sen antaa perspektiiviä omaan arkityöhön. Liiton luottamustehtävissä näkee asianajalan kehityksen, pääsee vaikuttamaan ja tutustuu kollegoihin eri puolilta Suomea.

Puheenjohtajana Hanna aikoo olla esillä, kuten rooliin kuuluukin. Hän on ollut tähänkin asti aktiivinen sosiaalisessa mediassa, mutta aikoo edelleen petrata tätä puolta.

–**Jarkko Ruohola** on puheenjohtajana ollut kiitettävän aktiivinen Twitterissä, ja aion jatkaa hänen viitoitamallaan tiellä.

Hanna korostaa, että liiton kehittäminen on maraton eikä pikamatka. Kukin puheenjohtaja jatkaa edeltäjiensä työtä. Suuria mullistuksia ei siis ole tulossa eikä niihin ole tarvettakaan.

Kehittämishankkeita, kuten sähköistä asiointia ja uutta koulutusstrategiaa viedään eteenpäin.

–Asianajajaliiton koulutukset ovat tähän asti olleet enimmäkseen yksittäisiä koulutuksia ajankohtaisista aiheista, mutta nyt on tarkoitus luoda myös koulutuspolkua. Koulutuksissa voi tulevaisuudessa edetä aihealuiden sisällä tasolta toiselle, hän kuvailee.

Hanna uskoo, että pitkällä aikavälillä asianajaloja muuttuu siten, että niin sanottu juridinen yleissivistys palaa taas uuteen arvoon. Nythän on menty pitkään erikoistumisen suuntaan. Jos hyvin nuorena erikoistuu, osaaminen voi ajan myötä kapea-alaistua.

Kun teknologia ja tekoäly kehittyvät, rutiiniluontoiset asiat hoituvat niiden avulla. Laaja-alaista, inhimillistä osaamista ne eivät kuitenkaan pysty korvaamaan. Entistä enemmän arvoa tulee olemaan hyvällä loogisella ajattelulla sekä kyvyllä yhdistellä ja hallita laajoja kokonaisuuksia.

–Asiakkaat odottavat myös saavansa hyvän palvelukokemuksen. Ihmissuhdetaitojen merkitys työsämme korostuu.

ASIANAJAJAT ESIIN

Hanna korostaa asianajajan ammatin ja osaamisen yhteiskunnallista merkitystä ja haluaisi liiton näkyvän nykyistä enemmän julkisessa keskustelussa.

–Oikeudenhoidon toimijat, kuten tuomioistuimet, Syyttäjälaitos, eduskunnan lakivaliokunta ja oikeusministeriö, osaavat jo hyödyntää asianajajia ja arvostavat asianajajien tietoa.

Lainsäädäntöuudistuksia pohtivissa työryhmissä asianajajien edustaja tuo käyttäjänäkökulmaa ja on lisäksi usein ainoa, joka ei saa palkkaansa valtiolta.

Hannaa harmittaa, että asianajajan ammatti tulee edelleen useimmiten esiin negatiivisessa sävyssä, kun isoista palkkiosta tehdään otsikoita. Tämä on ehkä vaikuttanut siihen, että asianajajat eivät kauhean mielellään esiinny julkisuudessa.

”ON OLLUT ILAHDUTTAVAA NÄHDÄ, ETTÄ ETENKIN NUOREMMAT KOLLEGAT KOMMENTOIVAT JA KESKUSTELEVAT SOMESSA ALAAN LIITTYVISTÄ AIHEISTA.”

–Tähän toivoisin muutosta. Sosiaalinen media mahdollistaa matalan kynnyksen osallistumisen. On ollut ilahduttavaa nähdä, että etenkin nuoremmat kollegat ovat lähteneet luomaan someen asiantuntijaprofiileja ja kommentoivat ja keskustelivat alaan liittyvistä aiheista.

Viestinnässä on haasteita paitsi yksittäisillä asianajajilla myös liitolla, jos aiotaan päästä mukaan keskusteluun ihan ruohonjuuritasolla.

Osa ihmisistä lukee edelleen paperista sanomalehteä aamukahvipöydässä, osa seuraa digi uutisia ja kaikkein nuorimmille taas asiaa ei ole olemassa, ellei siitä ole videota. Kaikki kohderyhmät pitäisi tavoittaa eri medioiden kautta.

–Vieläkin tavallisten kansalaisten tieto siitä, mikä on asianajaja, on heikolla tasolla. Meidän pitäisi onnistua erottautumaan muista juridiikan toimijoista ja korostaa omaa osaamistamme ja tehtäväämme. Liiton ja asianajajien brändin kehittäminen on varmaankin ikuisuustehtävä.

Hanna pohtii, miksi esimerkiksi erikoislääkäreitä tai muita asianajajia vastaavan koulutuksen saaneita ammattikuntia ei esitetä niin negatiivisessa valossa, hyvien tulojen tai kovien palkkioiden kautta.

–Pitäisi muistaa, että yhteiskunta subventoi lääkäreiden työtä. Jos tämä poistuisi, asianajajat eivät näyttäytyisi lainkaan niin kalliiden palveluiden tuottajina. Me asianajajat olemme turhan vaatimattomia.

–Ehkä alalle myös hakeutuu poikkeuksellisen tunnollisia, perusteellisia ja vastuuntuntoisia ihmisiä, jotka ovat varovaisia eivätkä halua pitää meteliä itsestään.

–Asianajajia myös koulutetaan välttämään riskejä ja etsimään sudenkuoppia. Tulevaisuudessa toivottavasti esiinnyimme enemmän mahdollistajina. Tämä on pieni näkökulman muutos, joka voi kuitenkin ratkaisevasti vaikuttaa asiakkaan kokemukseen.

–Toivoisin, että me asianajajat olisimme ylpeitä työstämme ja osaamisestamme ja näkyisimme enemmän julkisessa keskustelussa, Hanna tiivistää viestinsä. *

henkilö kuvassa

IKILIIKKUJA

Hanna Räihä-Mäntyharju kuvaa itseään ikuisiksi jumppajaksi. Häntä miellyttävät eniten ryhmäliikuntalajit, kuten Body Pump, Body Balance ja spinning.

– Hyvä ohjaaja, hyvä ryhmä ja hyvä musiikki taustalla. Siinä on pakko keskittyä tekemiseen ja hetkeen. Muukin liikunta, kuten hiihto, sauvakävely tai juokseminen, on mieluista. Laskettelu on perheen yhteinen harrastus.

– Liikunta on minulle tärkeää monestakin syystä. Jaksan paremmin, kun olen hyvässä kunnossa, mutta liikunta hoi-

taa minulla vähintään yhtä paljon päätä kuin kroppaa.

Hanna myös lukee mielellään, mutta aika ei tahdo siihen riittää. Onneksi äänikirjoja voi kuunnella vaikkapa juoksu-lenkillä.

Hanna on myös innokas ruoanlaittaja ja leipoja. Esimerkkinä viime aikojen ruokaluomuksistaan hän mainitsee pitkään haudutetun peurapadan.

– Tällaisen riistalla herkuttelun mahdollistaa metsästystä harrastava kollegani, jolta hankimme syksyisin saalista.

Kurkistus politiikan sisäpiiriin

Järjestötyö Keskuskauppakamarissa opetti Heidi Merikalla-Teirin katsomaan asioita vähemmän mustavalkoisesti.

TEKSTI KIRSI RIIPINEN // KUVAT ANNI KOPONEN

Heidi Merikalla-Teir palasi vuosi sitten asianajolalle vietettyään reilut neljä vuotta järjestömaailmassa Keskuskauppakamarissa. Siellä Merikalla-Teir toimi johtajana ja johtoryhmän jäsenenä. Hän vastasi riidanratkaisupalveluista ja toimi myös välimieslautakunnan pääsihteerinä.

Viime kesästä alkaen Merikalla-Teir on ollut liikejuridiikkaan keskittyvän Asianajotoimisto Merilammen toimitusjohtajana.

Merikalla-Teir ei itse nimeä aikaa Keskuskauppakamarissa välivuosiksi, sillä hän kertoo oppineensa siellä paljon.

–Olin sitä ennen elänyt asianajotoimistomaailman kuplassa, jollaisesta kannattaa lähteä ulkopuolelle hankkimaan erilaisia näkökulmia.

Myös järjestössä pääsi tekemään juristin työtä, mutta Merikalla-Teirin tehtäviin kuului lisäksi liiketoiminnan kehittämistä, markkinointia, esimiehenä toimimista ja vaikuttamista.

–Vaikuttamistyön ja johtoryhmätyöskentelyn kautta pääsin seuraamaan sisältäpäin tiiviimmin, mitä politiikassa todellisuudessa tapahtuu.

Johtoryhmän jäsenenä Merikalla-Teir tapasi eri puolueiden edustajia. Välimiesmenettelylain uudistamisprosessissa hän oli tekemisissä kahden peräkkäisen oikeusministerin, **Jari Lindströmin** ja **Antti Häkkäsen**, kanssa.

–Pääsin kokemaan, miten ihmisiä kannattaa lähestyä, kun asioihin halutaan vaikuttaa.

Merikalla-Teir on aina ollut kiinnostunut yhteiskunnallisista asioista, mutta Keskuskauppakamari-vuodet toivat siihen aivan uutta ja hyödyllistä tietoa. Esimerkiksi: asiat harvoin ovat niin mustavalkoisia kuin julkisuus helposti antaa ymmärtää.

Nyt hänen on paljon helpompi ymmärtää sitäkin, miksi asiat eivät etene toivotulla tavalla sekä miksi

resursseja tärkeisiin asioihin ei välttämättä saakaan heti.

Merikalla-Teir kertoo saaneensa Keskuskauppakamarista kimmokkeen kannustaa nuoria kollegoja hakeutumaan välillä uusiin ympyröihin.

–Takaisin pääsee kyllä, ja silloin tulijalla on paljon uutta annettavaa.

LISÄÄ SOVITTELUA, KIITOS!

Sovittelu on Merikalla-Teirille sydämen asia. Hänen harras toiveensa on, että sitä käytettäisiin paljon nykyistä enemmän.

–Kunpa sovittelun edut nousisivat esille nykyistä enemmän. Lukuisissa tapauksissa olisi jo yritysten liiketoiminnan kannalta syytä vähintäänkin kokeilla riidan sovittelua.

Hänen mielestään riidanratkaisu ja konfliktienhallinta tulisi nähdä osana yritysten riskienhallintaa ja strategista päätöksentekoa.

–Kun yrityksen johdon tulisi tehdä yrityksen kokonaisedun kannalta parhaita ratkaisuja, oikeudellinen prosessi ei välttämättä tuo tavoiteltua ja parasta mahdollista lopputulosta.

Hän on käynyt kansainvälisen sovittelijakoulutuksen, josta sai hyvän pohjan. Nyt hän on sitä mieltä, että kunhan sovittelua saadaan tuuppattua vähän enemmän vauhtiin, sen suosio kyllä nousee. Positiiviset esimerkit rohkaisevat sovitteluun.

Sovittelijana toimivalta asianajajalta vaaditaan hänen mielestään ihmistäitoja: empatiaa, tunneälyä ja kykyä kuunnella. Mutta ne ovat myös työelämän taitoja, joita tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän.

Sovittelutilanteissa täytyy kyetä reagoimaan, kun osapuolten tunteet nousevat pintaan ja ollaan pattitilanteessa.

–On kyettävä kysymään asioita, jotka auttavat

➤ eteenpäin menossa. Sovittelijalla on siinä mielessä osin hieman samantapainen rooli kuin business coachilla tai terapeutilla. Kaikkien tuntosarvien on oltava pinnassa, ja samaan aikaan on katsottava eteenpäin ja pyrittävä löytämään polku sovinnolle.

Käytännön esimerkkiä pyydettyä Merikalla-Teirin mieleen tulee liiketoimintakauppa, jonka hintaa ryhdyttiin myöhemmin puimaan: oliko se ollenkaan sellainen kuin sen olisi pitänyt olla.

Ensimmäistä sovittelupäivää varten oli vaihdettu kirjelmät puolin ja toisin. Osapuolet tulivat neutraaliin tilaan sovittelijan toimistoon.

–He todellakin olivat riidoissa, sen huomasi heti. Mietin tuolloin heti aamusta, että mitähän tästä mahtaa tulla.

Merikalla-Teir keskusteli kummankin osapuolen edustajien kanssa iltapäivään asti, välillä vuorotellen toisen poistuessa huoneesta. Osapuolet saivat kertoa sovittelijalle luottamuksellisesti omista näkökulmistaan.

–Selvisi, että riidassa ei ollut kyse vain rahasta, mikä onkin hyvin tyyppillinen tilanne. Pinnan alla oli selkeästi jotain muutakin. Kun pääsimme siihen lopulta käsiksi, osapuolet alkoivat ymmärtää toisiaan.

Tapauksessa päästiin sovintoon, ja mikä parasta,

yritykset lähtivät kehittämään osaa liiketoiminnastaan yhdessä.

Yhden päivän aikana saatiin hurjasti aikaan.

ARVOT ESILLE JO REKRYTOINNISSA
Asianajotoimiston johtaminen tarkoittaa Merikalla-Teirille ennen kaikkea suunnan näyttämistä. Jokaisen tulee tietää, minne ollaan menossa ja mitä tavoitellaan.

–Meillä on organisaatioissa eri sektoreiden osaajia. En voisi eikä minun pidäkään olla kaikkien sektoreiden asiantuntija. Sen sijaan minun ja organisaation on luotava heille parhaat mahdolliset edellytykset hoitaa tehtävänsä menestyksekkäästi ja luoda se kehikko, jossa koko organisaatiota viedään samaan suuntaan.

Hän puhuu mielellään arvojohtamisesta, joka nimensä mukaisesti lähtee kunkin organisaation omista arvoista. Merilammen arvot ovat ratkaisukeisyys, välittäminen, intohimo ja integriteetti.

Arvot auttavat ihmisiä toimimaan itseohjautuvasti, vastaamaan työssä esiin nouseviin kysymyksiin sekä päättämään niistä sovituisia puitteissa itsenäisesti.

–Silloin toimitusjohtajan pöydälle jää päätettäväksi lopulta suhteellisen vähäinen määrä asioita.

Hänen mielestään on erittäin tärkeää, että koko

henkilöstö jakaa samat arvot. Tämä otetaan huomioon jo rekrytoinnissa. Mutta myös toimeksiantojen on oltava sellaisia, että ne sopivat toimiston arvoihin.

Hylkäätekö siis osan toimeksiantoista arvoihin sopimattomina?

–Esteellisyysarvioinnin teemme aina, ja toisinaan joudumme pohtimaan, onko jonkun asian käsittely lainkaan asiakkaan edun mukaista. Haluamme ajaa vain asioita, joiden takana voimme varauksetta seistä. Yksittäisiä tapauksia on niitäkin, jotka eivät sovi arvoihimme.

PIDETÄÄN NAISET MUKANA

Asianajajan työ on vaativaa, mutta Merikalla-Teirin mielestä siitä ei saa tulla ura vai perhe -asetelmaa. Ne pitää pystyä yhdistämään, ja vielä siten, että kummas-takin pääsee nauttimaan.

Hänellä itsellään on 6- ja 9-vuotiaat tyttäret sekä omia harrastuksia.

–Työelämässä on tuki hetkiä, jolloin tehdään tavanomaista enemmän töitä, mutta isommassa kuvassa on tärkeintä saada balanssi pysymään.

Hänen mielestään on iso menetys, jos naiset lähtevät alalta lapset saatuaan. Hän asettaa toivonsa nuoriin, fiksuihin ja lahjakkaisiin sukupolviin, jotka pitävät tärkeänä elämän tasapainoa, merkityksellisyttä ja mahdollisuutta tehdä monia eri asioita.

Hänen omassa perheessään, kuten niin monessa muussakin, koronaviruskriisin kevät on ollut varsinainen tasapainottelun testi. Keittiönpöytää on jaettu, kun siinä on samaan aikaan tehty matikantehtäviä ja hoidettu työasioita. *

KORONAPANDEMIA JOUDUTTI ETÄYHTEYKSIEN KÄYTTÖÖNOTTOA

Heidi Merikalla-Teir kertoo, että koronapandemian aikana asiakastapaamiset on hyvin pystytty hoitamaan etäyhteyksien välityksellä.

Sen sijaan tuomioistuimet ovat siirtäneet istuntokäsittelyjä, minkä vuoksi Asianajajaliitto julkaisi huhtikuussa ehdotuksensa riita- ja rikosasioiden käsittelyn järjestämisestä koronapandemian aikana ja esitti suosituksia etäyhteyksien käyttämisestä.

–Ehdotus on saanut hyvän vastaanoton. Myös välimiesmenettelyjä on järjestetty etäyhteyksin. Kollegani on parhailtaan suullisessa käsittelyssä, joka pidetään Teamsin välityksellä. Kokemukset ovat hyvät.

Merikalla-Teirin mielestä nyt saadut hyvät kokemukset kannustavat jatkamaan oikeusprosessien kehittämistä siihen suuntaan, että etäyhteyksiä ja videotallenteita käytetään jatkossa enemmän.

–Ei ole enää tätä päivää, että oikeusprosessi käydään pitkälti samassa muodossaan ensin käräjäoikeudessa ja sitten hovioikeudessa. Prosessin pikainen kehittäminen vaikuttaisi positiivisella tavalla oikeudenkäyntien pitkeytymiseen ja jutturuuhkiin. Tällä olisi myönteisiä vaikutuksia myös oikeusvarmuuden näkökulmasta.

Millaiseen normaaliin haluamme palata?

Myös oikeusalalla on jouduttu tänä keväänä opettelemaan sitä, miten lähi- ja etäyöskentelyä voidaan yhteensovittaa mahdollisimman hyvin. Eräiden asioiden hoitaminen on mahdollista etänä ja jotkin taas on käytännöllisistä syistäkin välttämätöntä hoitaa kasvotusten.

Tätä kirjoitettaessa on tehty päätöksiä yhteiskunnan rajoitusten vaihteisesta purkamisesta. Oikeudenhoidon palaamisesta normaalitilaan ei ole ohjeistettu erikseen, vaan asia on osin jäänyt muun muassa tuomioistuimissa ja asianajotoimistoissa ohjeistettavaksi. Siksi onkin mielestäni hyvä hetki pohtia, mikä on se normaalitila, johon haluamme palata?

Onko aiempi lähityöskentelyn toimintatapa se, mikä on varmasti aina paras ratkaisu? Onko kaikkien asioiden vuoksi tarpeen saapua henkilökohtaisesti tuomioistui-meen, vai voisiko tiettyjä asioita tai prosessien osia hoitaa etänä? Etäyhteyksissä on omat haasteensa, mutta ne tarjoavat myös mahdollisuuksia esimerkiksi ylimääräisen matkustamisen välttämiseen ja sen myötä ajan ja rahan säästämiseen.

Moni tuomioistuinmenettelyjen lainsäädäntöratkaisu on kirjoitettu jo valmiiksi neutraaliksi sen kannalta, hoidetaanko asioita lähi- vai etäyhteyksien välityksellä. Jatkossakin kaikessa lainsäädäntötyössä on hyvä pyrkiä siihen, että lainsäädäntö olisi mahdollisimman paikka- ja teknologia-neutraalia aina kun vain mahdollista.

Etäasiakaspalvelu ja -oikeudenkäynnit eivät voi korvata kaikissa asioissa kasvotusten tapahtuvaa toimintaa. Kuitenkin on hyvä miettiä, mitä koronatilanteesta voidaan oppia. Uskon, että etäasiointi on tullut yhteiskuntaamme jäädäkseen. Nyt tarvitaankin alan toimijoiden keskustelua siitä, miten mahdollistetaan asioiden hoitamista niin lähi- kuin etäyöskentelyllä siten, että myös oikeusturvanäkökulmat huomioidaan.

Lauri Koskentausta
oikeuspoliittinen juristi

Kättä pidempää käräjille

Syksyllä alkaa laaja prosessikoulutusten sarja, jonka kouluttajana toimii prosessioikeuden professori Mikko Vuorenpää Lapin yliopistosta.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVA JENNI VIRTA

Koulutussarjan teemana on ”Kättä pidempää käräjille” – mistä ajatus?

En suunnitellut tai edes keksinyt kurssia itse, vaan idea kurssille tuli rovaniemeläiseltä asianajajalta **Juhani Karvolta**. Aloittaessani professorina Lapin yliopistossa vuoden 2014 alussa Jussi otti minuun yhteyttä ja kysyi, kiinnostaisiko ruveta suunnittelemaan prosessioikeudellista koulutusohjelmaa.

Sovimme Jussin kanssa lounastapaamisen – Jussi maksoi laskun – ja lounaan aikana aloitimme kurssin suunnittelun. Tämän jälkeen pidimme vielä ainakin pari kolme palaveria kurssin tarkemmasta sisällöstä. Vaikka olen hiukan esteellinen arvioimaan asiaa, luulen että onnistuimme suunnittelussa hyvin. Tähän mennessä koulutus on vedetty kahdesti läpi Asianajajaliiton Lapin ja Oulun osastoille. Palaute on ollut myönteistä.

Kyseessä on seitsemän koulutuksen sarja. Miten olet jakanut päivien sisällön?

Luonnollinen peruste on ollut prosessilajien eli siviili- ja rikosprosessin mukainen jako. Tämän lisäksi suunnittelussa painopiste asetettiin siviiliprosessiin. Sitä koskevien koulutusilaisuuksien teemoittelussa on pyritty noudattamaan kronologista järjestystä. Liikkeelle lähdetään jutun valmistelusta ja edetään pääkäsittelyn kautta muutoksenhakuun.

Millaisia koulutettavia asianajajat ovat?

Asiantunteva yleisö, joka osaa esittää käytännönläheisiä kysymyksiä. Ja lisäksi huomattavasti helpompia koulutettavia kuin poliisit, joille niin ikään käyn mielelläni pitämässä kursseja.

Miten koronapandemia on vaikuttanut prosessioikeuden piirissä?

Prosessioikeuteen kuuluu myös insolvenssioikeus eli tässä suhteessa on helppoa sanoa, että koronaviruksen vaikutukset ovat melkoisia. Mutta toki vaikutuksia on ollut myös varsinaisen lainkäytön puolella, kuten pelkästään useista pääkäsittelyjen peruuntumisista voidaan päätellä. *

29.9. Kättä pidempää käräjille – prosessioikeuden työkalupakki alioikeuteen ja muutoksenhakuun. 7-osainen koulutussarja alkaa, Helsingin käräjäoikeus, myös etänä.

MUISTATHAN MYÖS NÄMÄ:

Sopimusoikeuden työvälineitä poikkeusoloihin -koulutustalenne ostettavissa verkosta 30.9. asti

- 21.9. Kansainvälinen perheoikeus
Tekniskan Salit, myös etänä
- 7.10. IT-palveluiden toimitukset ja ulkoistukset
Tekniskan Salit, myös etänä

Katso ajantasaiset tiedot koulutuksista:
asianajajaliitto.fi/tapahtumakalenteri

Pinni komentaa lenkille

”Muistan hyvin, kun menimme katsomaan koiraamme Pinniä ensimmäisen kerran kasvattaja **Kaisa Rosenströmin** luokse. En ollut vielä yhtään varma siitä, että meille hankittaisiin koira, mutta se oli rakkautta ensisilmäyksellä.

Olin siihen saakka vuosikymmeniä vastustanut ansiokkaasti lasten toiveita koiran hankkimisesta. Minulla oli pienenä Pepi-niminen suomenpystykorva, mutta meidän kotimme koira hankittiin vasta, kun lapset muuttivat pois.

Pinni on sininenpicardienspanieli. Nimes-tään huolimatta rotu on seisova lintukoira, ei spanieli. Luonteeltaan Pinni on erittäin sopeutuvainen ja tunneälykäs. Hän osaa olla tarmokkaasti metsällä, mutta yhtä sujuvasti tulee lepäilemään viereen sohvalle. Ulkona liikkua hän ottaa mielellään kontaktia muihin koiriin ja ihmisiin.

Toisaalta myös komentelu luonnistuu: kun olen istunut liian pitkään työhuoneessa, Pinni tulee käskemään liikkeelle tai yrittää tulla

syliin ja painaa pään näppäimistölle. Siinä mielessä hän on jopa tehokkaampi kuin lapset aikoinaan.

Pinnin kanssa on helppo ottaa pieniä hengähdystaukoja arkeen. Liikomme metsässä ja seuraillemme lintuja ja muuta metsän elämää. Varsinkin koronakaranteenissa on hyvä syy käydä Pinnin kanssa pienellä happihyppelyllä ennen työpäivän aloittamista. Viime aikoina olemme käyneet kävelyillä päivittäin, mutta joskus voi mennä pidempiäkin aikoja ilman lenkkeilyä.

Pinni on siinä mielessä sopeutuvainen, ettei hän hermostu, vaikka jonain päivänä ei pääse lenkille vaan ainoastaan pihalle. Sen suhteen kiireiset hetket töissä on ollut helppo sovittaa koira-arkeen. Nykytilanteessa myös etätöyt helpottavat yhteensovittamista.

Omallalla tavallaan on myös mukavaa, että isoimman vastuun koiran kasvattamisesta kantaa mieheni, joka harrastaa Pinnin kanssa metsästystä – minä kun saan olla se hemmotteleva kaveri.”

Asianajaja Pauliina Tenhunen ja sininenpicardienspanieli Pinni.

CSI®

CSI Lawyer® ja CSI LakiMies®
tarjoavat uudet
verkkolaskuformaattit lisämaksutta
- ja aurinko paistaa

Hyvää kesää!

Asianajajatutkinto uudistuu syksyllä

Etäopintojen osuutta kasvatetaan ja opiskelijoille tarjotaan aiempaa laajempi katsaus eri prosessilajeihin.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVA SHUTTERSTOCK

Asianajajaksi opiskellaan ensi syksystä lähtien uudistetun ohjelman mukaisesti.

Asianajajatutkinto koostuu jatkossakin kolmesta osasta: kirjallisesta kokeesta, eettisestä osasta ja oikeudenkäyntiosasta. Kirjallinen koe säilyy pääosin ennallaan, mutta muut tutkinnon osat uudistuvat merkittävästi.

Tutkintoa on viimeksi uudistettu vuonna 2011, joten tutkintolautakunta näki ajankohtaiseksi tarkastella sisältöä kriittisellä silmällä, uudistamistyöryhmän puheenjohtaja **Petra Lindberg** kertoo.

–Aikaisemmassa tutkinnossa oli erittäin paljon hyviä elementtejä, ja lähdimme miettimään, miten niitä saisi vielä paremmiksi, viisihenkistä ryhmää johtanut Lindberg sanoo.

Keskeisenä uudistuksena entistä suurempi osa koulutuksesta siirtyy verkkoon. Tutkinnon eettinen osuus koostui aikaisemmin kahdesta lähiopetuspäivästä, joista toinen suoritetaan jatkossa etänä.

–Tämä toive nousi selkeästi esiin opiskelijoiden palautteissa. Aika on hieman ajanut sen ohi, että tullaan vain kuuntelemaan, kun joku puhuu – varsinkin kovin pitkän matkan takaa.

Asianajajaliiton koulutusasiantuntija **Salla Vainio** muistuttaa, että nykyaikainen etäopiskelu on paljon muutakin kuin passiivista luentotalenteiden katselua. –Verkko-opinnoista saadaan hyvin osallistavia ja oppimista tukevia kokonaisuuksia, hän sanoo.

Myös asianajajatutkintoon kuuluva oikeudenkäyntiosa on mietitty uusiksi. Opiskelijat harjoittelevat edel-

leen sekä kantajan että vastaajan rooleja valmistelussa ja oikeudenkäynnissä, mutta jatkossa puheenjohtajana toimii pienryhmäkouluttaja.

Palautteissa tuomarin roolin harjoittelun koettiin sekoittavan valmiiksi haastavaa tilannetta.

Oikeudenkäyntiosa tarjoaa jatkossa entistä laajeman katsauksen eri prosessilajeihin. Siivilioikeuden osaaminen on edelleen asianajajan ammatin ydintä, mutta opiskelija pääsee jatkossa tutustumaan myös rikosprosessiin.

Tutkinnon suorittajat pääsevät lisäksi valitsemaan oman kiinnostuksensa mukaan erilaisia syventäviä moduuleja konkurssipesän hoitamisesta sovitteluun.

Petra Lindberg iloitsee tutkinnonuudistuksen eri osapuolten välillä vallinneesta yhdessä tekemisen hen- gestä.

Hän korostaakin, että tutkinnon uudistaminen on ollut laajan rintaman yhteinen ponnistus. Käytännön toteutukseen osallistuu syksyllä yli sata asianajajaa, syyttäjää ja tuomaria.

Tutkinnon suorittajat saavat jatkossa oikeuselämän parasta ja ajantasaisinta tietoa lähes saavista kaatamalla.

–En tiedä, että missään muualla olisi toteutettu vastaavanlaista asianajajatutkintoa, jonka toteuttamiseen osallistuu näin laajasti erilaisia ihmisiä ja erilaista osaamista, Lindberg sanoo. *

Koronatilanteen vuoksi syksyn 2020 kirjallinen koe ja eettinen osa järjestetään kokonaan verkossa.

näinkin voisi olla

Kirjava joukko

KUVITUS VESA-MATTI JUUTILAINEN

Olisiko oikeudenhoito vihdoinkin valmis läpinäkyvään yhdenvertaisuuteen?

Palstalla pohditaan, miltä tulevaisuuden oikeusvaltio Suomi voisi näyttää.

Miten työsi hoituvat, jos sairastut vakavasti?

Asianajajaliitto muistuttaa tapaohjeiden velvoittavan varautumiseen.

TEKSTI PEKKA MÄNTYLÄ // KUVA SHUTTERSTOCK

Koronaviruksen myötä harva välttyi kevään mittaan ajatukselta mahdollisesta sairastumisesta. Mutta mitä vakava sairastuminen tarkoittaisi asianajajan sovittujen töiden hoitamisen kannalta?

Hyvää asianajajatapaa koskeissa ohjeissa velvoite on selkeä: *Toimisto on järjestettävä niin, ettei asiakkaalle aiheudu oikeudenmenetyksen vaaraa asianajajan poissaolosta taikka asianajotoiminnan odottamattomasta keskeytymisestä tai päättymisestä.*

Suuremmissa asianajotoimistoissa varahenkilön nimeäminen on useimmiten rutiinia, mutta valtaosa suomalaisista asianajotoimistoista on yhden tai enintään kahden asianajajan yrityksiä. Yhden tekijän toimistoissa tilanne voi olla kimurantti, jos töiden keskeytymiseen sairastumisen tai jopa kuoleman varalta ei ole varauduttu ennalta.

Asianajajaliitolle on tullut vuosien varrella vastaan

tapauksia, joissa asianajajan kuolemaa surevat ja laki-asioissa maallikot omaiset kysyvät neuvoja yrittäjän kesken jääneiden töiden kunnialla loppuun saattamiseen.

Asianajajaliitto suosittaa etenkin pienille toimistoille varautumisyhteistyötä. Työhön liittyviä luotamuksellisia tietoja ei tietenkään tule jakaa, vaan käytännön asioita, eli tietynlaista työuran senhetkistä testamenttia: asiakirjaa, josta luotettu ja ammattitaitoinen varahenkilö löytää tarvittaessa pääsyn tarpeellisiin tietoihin, kuten keskeneräisiin toimeksiantoihin ja toimiston tietojärjestelmiin. Akuutteja hoidettavia asioita voivat olla esimerkiksi estymisilmoitukset asiakkaille ja tuomioistuimille.

Käytännön toteutus varautumiseen on asianajajan itsensä päätettävissä – tärkeintä on, että konkreettinen varautumissuunnitelma on olemassa. Kaiken varalta. *

nimitykset

Autio Simo
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Arnamo Petri
ASIANAJOTOIMISTO
LUKANDER RUOHOLA
HTO OY

Jokinen Kati
ASIANAJOTOIMISTO
ROIHU OY

Koskenoja Henri
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Kotilainen Sanni
ASIANAJOTOIMISTO
ROIHU OY

Laulunen Henna
ASIANAJOTOIMISTO
ROIHU OY

Mentula Arttu
ASIANAJOTOIMISTO
MENTULA OY

Männistö Milla
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Ojakoski Risto
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Oksanen Anna
ASIANAJOTOIMISTO
LUKANDER RUOHOLA
HTO OY

Pitkänen Jani
PROPERTA
ASIANAJOTOIMISTO OY

Raade Paul
PROPERTA
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Rautioaho Anna
ASIANAJOTOIMISTO
FACTA OY

Siekkinen Minna
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Siro Krista
ASIANAJOTOIMISTO
LUKANDER RUOHOLA
HTO OY

Ropo Mirja
ASIANAJOTOIMISTO
LUKANDER RUOHOLA
HTO OY

Teurokoski Jenni
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

ASIANAJOTOIMISTO FACTA OY

OTM **Anna Rautioaho** on nimitetty lakimieheksi 30.3.2020 alkaen. Rautioaho on erikoistunut transaktioihin ja yhtiöoikeuteen.

ASIANAJOTOIMISTO KROGERUS OY

Asianajaja **Simo Autio** on nimitetty Counseliksi 1.4.2020 alkaen.
OTM **Henri Koskenoja** on nimitetty Senior Associateksi 1.4.2020 alkaen.
OTM **Paul Raade** on nimitetty Counseliksi 1.4.2020 alkaen.
OTM **Minna Siekkinen** on nimitetty Senior Associateksi 1.4.2020 alkaen.
OTM **Jenni Teurokoski** on nimitetty Senior Associateksi 1.4.2020 alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO LUKANDER RUOHOLA HTO OY

Asianajaja, VT **Petri Arnamo** on kutsuttu yhtiön osakkaaksi. Arnamo on erikoistunut riita-asioiden oikeudenkäynteihin ja insolvenssioikeuteen.
Asianajaja, VT **Anna Oksanen** on kutsuttu yhtiön osakkaaksi. Oksanen on erikoistunut kiinteistö- ja ympäristöoikeuteen.
Asianajaja, VT **Mirja Ropo** on kutsuttu yhtiön osakkaaksi. Ropo on erikoistunut yritysjärjestelyihin ja työoikeuteen.
Asianajaja, VT **Krista Siro** on kutsuttu yhtiön osakkaaksi. Siro on erikoistunut kansainvälisen kaupan sopimuksiin sekä yhtiöoikeuteen.

ASIANAJOTOIMISTO MENTULA OY

Asianajaja **Arttu Mentula** on perustanut Asianajotoimisto Mentula Oy:n, joka on erikoistunut kilpailuoikeuteen, julkisiin hankintoihin ja riitojen ratkaisuun.

BORENIUS ASIANAJOTOIMISTO OY

OTM **Minna Muukkonen** on nimitetty Associateksi Advisory-linjaan 16.3.2020 alkaen.
OTM **Anna-Riikka Nummi** on nimitetty Associateksi Advisory-linjaan 10.2.2020 alkaen.

HANNES SNELLMAN ASIANAJOTOIMISTO OY

OTM **Milla Männistö** on nimitetty

juristiksi Environment & Natural Resources -ryhmään.

OTM **Risto Ojakoski** on nimitetty juristiksi Employment-ryhmään.

PROPERTA ASIANAJOTOIMISTO OY

Asianajaja, VT **Jani Pitkänen** on nimitetty osakkaaksi 1.4.2020 alkaen. Pitkänen on aiemmin työskennellyt asianajajana Asianajotoimisto Krogerus Oy:ssä sekä Eversheds Asianajotoimisto Oy:ssä.

NIMITYSUUTISET JA KUVAT
VUODEN 2020 LEHTIIN
SEURAAVASTI: 28.8. (4/2020) JA
30.10.2020 (5/2020) MENNESSÄ:
ASIANAJAJALIITTO.FI/
NIMITYKSET.

Advokaattigolf 2020

Advokaattigolf 2020 pelataan Turun saaristossa Harjattulan championship-tason kentällä perjantaina 7.8.2020.

Varaathan päivän kalenteriisi, jotta et missaa tätä asianajajakunnan vuoden tärkeintä urheilutapahtumaa.

Lue lisää ja ilmoittaudu viimeistään 23.7.2020 osoitteessa asianajaliitto.fi/advokaattigolf.

Kilpailun järjestäjä: Ilari Lehtinen

**HALUATKO KEHITTÄÄ KOULUTUSTA TAI NUORTEN ASIANAJAJIEN TOIMINTAA?
SYKKIIKÖ SYDÄMESI SOVITTELULLE?
PALATKO HALUSTA PÄÄSTÄ VAIKUTTAMAAN LAINSÄÄDÄNTÖÖN?**

Hae mukaan liiton valiokuntiin ja asiantuntijaryhmiin!

Luottamustyö on arvokasta liiton toiminnan kannalta ja tuo mielekkyyttä myös oman työn hoitamiseen.

Valiokuntien tarkoituksena on avustaa hallitusta valiokuntien toimialan mukaisissa asioissa. Asiantuntijaryhmien tehtävänä on toimia Asianajajaliiton oikeudenalakohtaisen asiantuntemuksen ryhminä.

Haku käynnistyy kesällä – seuraa uutiskirjeitämme!

JUHANI
KYLÄKALLIO

OLLI
IIROLA

KALLE
KYLÄKALLIO

Yhtiöoikeuden ehdoton ykkönen
ilmestyy uudistettuna

OSAKEYHTIÖ I-II

Ennakkotilaa lukemalla QR-koodi

Tilaukset myös:

asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
020 450 05

editapublishing.fi/lakitieto

EDITA